

Hiiliviisaat klinikat

• 12/2020 – 08/2021 – 9 kpl á 2h

*Opit, miten hiilijalanjälki lasketaan
ja osaat lähteä kehittämään
yrityksen toimintaa hiilineutraaliksi
– kohti nettopositiivisuutta.*

OULU | BusinessOulu

**ENTER
ESPOO**

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

 Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

1.4.2020 – 31.12.2021, 443.278 € EAKR

6 Aika

SUJUVA TYÖSKENTELY TEAMSIN KAUTTA

1. Huolehdihan alussa, että vähintään nimesi ja mielellään myös edustamasi organisaatio näkyvät muille osallistujille.
2. Pidäthän mikrofonin mykistettynä ja kameran pois päältä, jotta vältämme taustamelun ja häiriön.
3. Voit pyytää puheenvuoroa nostamalla käden pystyyn Teamsissa.
  - Tämän jälkeen kirjoita chatiin, koskeeko pyyntö kysymystä, kommenttia vai avunpyyntöä esim. tekniseen ongelmaan.
  - Vastaamme avunpyyntöihin ja työskentelyn kannalta olennaisiin kysymyksiin mahdollisimman pian.
  - Muihin kysymyksiin ja kommentteihin varaamme aikaa loppuyhteenvedon aikana.
4. Laskentapohjan täydennystoiveet kannattaa ehdottaa suoraan sähköpostitse sanna.taskila@macon.fi.

CarbonWise Klinikka 5, Kertaus ja johdanto

20.04.2021

macon

PALVELUMUOTOILU
PALO

Klinikka 5: Seuraavaksi

- Alustus teemaan ja edellisen klinikan kertaus, Sanna Taskila, Macon **09:00-09:15**
- Hiiliviisaus yrityksen johtamisessa ja strategiassa, Janne Hietaniemi, Solved **09:15-10:15**
- Tauko
- Työpaja liittyen strategiseen suunnitteluun **10:15-10:45**
- Hiililaskentaan tai pienentämiseen liittyvää neuvontaa
- Kotitehtävä, loppuyhteenveto, palaute **10:45-11:00**

1. Hiiliviisas liiketoiminta

ti 15.12.2020 klo 9:00-11:00

- Alustus: Sanna Taskila, Macon & Outi Törmänen, R-taso
  - *Työpajatyöskentely: Hiilijalanjälkilaskennan käynnistäminen*

2. Roadmap kohti hiiliviisasta yritystoimintaa

ti 12.01.2021 klo 9:00-11:00

- Alustus: Antti Turunen, Keskuskauppakamari
    - *Työpajatyöskentely: Hiilijalanjäljen laskentaa*
- Miten tehdään roadmap kohti hiiliviisasta yritystoimintaa?*

3. Hiilijalanjälki ja ympäristövastuullisuus

ti 09.02.2021 klo 9:00-11:00

- Alustus: Juha-Matti Katajajuuri, LUKE
  - *Työpajatyöskentely: Jatketaan hiilijalanjäljen laskentaa*

4. Hiilijalanjäljen pienentäminen ja kompensointi

ti 02.03.2021 klo 9:00-11:00

- Alustus: Antti Ollikainen, Ecoup
  - *Työpajatyöskentely: Kompensaatiomenetelmät ja hiilijalanjäljen pienentäminen*
- *Jatketaan hiilijalanjäljen laskentaa*

5. Hiiliviisaus osana yrityksen strategiaa

ti 20.04.2021 klo 9:00-11:00

- Alustus: Janne Hietaniemi, Solved
  - *Työpajatyöskentely: Miten hiiliviisaus saadaan yrityksemme strategiaan?*
  - *Jatketaan hiilijalanjäljen laskentaa*

6. Hiiliviisaudesta viestintä

ti 04.05.2021 klo 9:00-11:00

- Alustus: Kati Jurkko, Haukimedia
  - *Työpajatyöskentely: Miten yrityksemme voisi viestiä hiiliviisaudesta?*

7. Hiiliviisauden brändäys

ti 25.05.2021 klo 9:00-11:00

- Alustus: Kati Jurkko, Haukimedia
  - *Työpajatyöskentely: Hiiliviisauden brändäyksen suunnittelu*

8. Yhteenveto ja kertaus, tulosten läpikäynti

ti 15.06.2021 klo 9:00-11:00

- Sanna Taskila, Macon
  - Käydään läpi klinikoiden tärkeimmät sisällöt ja työpajatulokset

9. Jatkumo kohti hiiliviisautta

ti 10.08.2021 klo 9:00-11:00

- Alustus: Tiina Haapaniemi, Business Oulu
  - *Työpajatyöskentely: Suunnitellaan seuraavat vaiheet ja valitaan seurantamittarit*

KLINIKOIDEN 1-4 SISÄLLÖN KERTAUS

- Asiantuntijapuheenvuorot
  - R-tason kokemuksia, kysy lisätietoa outi.tormanen@r-taso.fi tai lue lisää <https://r-taso.fi/vastuullisuus/hiilijalanjalki/>
  - Keskuskauppakamarin Ilmastositoutumus, lue lisää <https://kauppakamari.fi/palvelut/ilmastositoumus/>
  - LUKE:n hiilijalanjälkihankkeita, kysy lisätietoa juha-matti.katajajuuri@luke.fi
  - Hiilikompensaatio, kysy lisätietoa antti.ollikainen@ecoup.fi
- Hiiliviisauden polulla on käyty läpi Osa 1 ja aloitettu Osaa 2
  - Hiilijalanjäljen laskennassa on edetty mutta se on vielä kesken
  - Useissa yrityksissä on mietitty pienentämistapoja ja kompensaatiota

HIILIVIISAS LIKETOIMINTA

- Tunnetaan ilmastovaikutukset ja tiedetään, miten niitä voidaan vähentää
- Osataan seurata omien toimintojen vaikutuksia hiilijalanjälkeen
- Hyödynnetään osaamista liiketoiminnassa niin, että siitä saavutetaan kilpailuetua tai muunlaista hyötyä

3 VIESTINTÄ JA BRÄNDÄYS

- Muutoksesta opitaan viestimään
- Hiilijalanjäljen avulla muutetaan brändiä ja haetaan erottuvuutta/näkyvyyttä

2 HIILIJALANJÄLJEN PIENENTÄMINEN

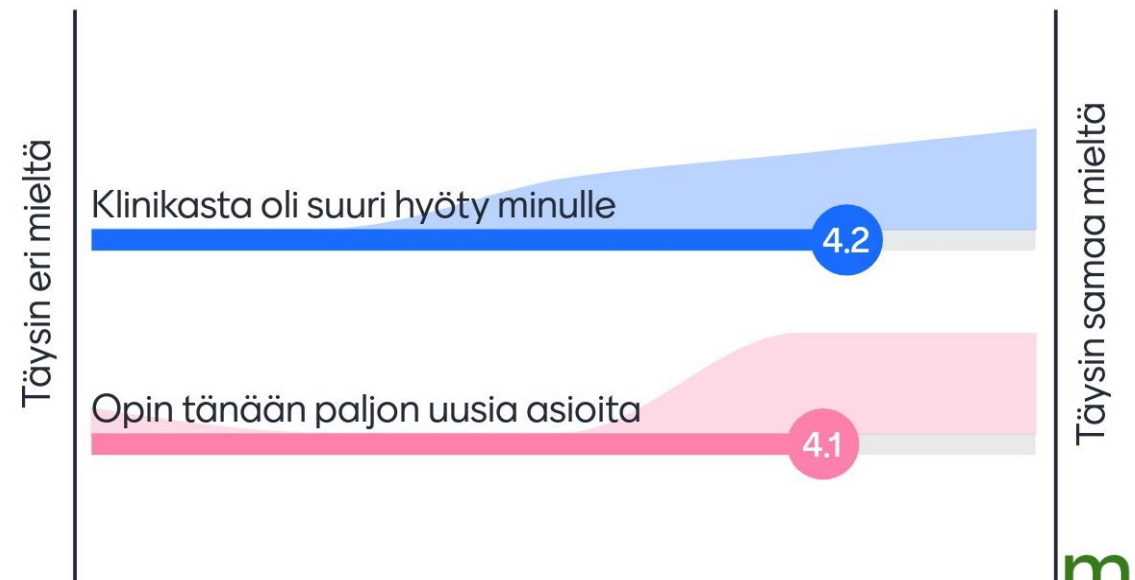
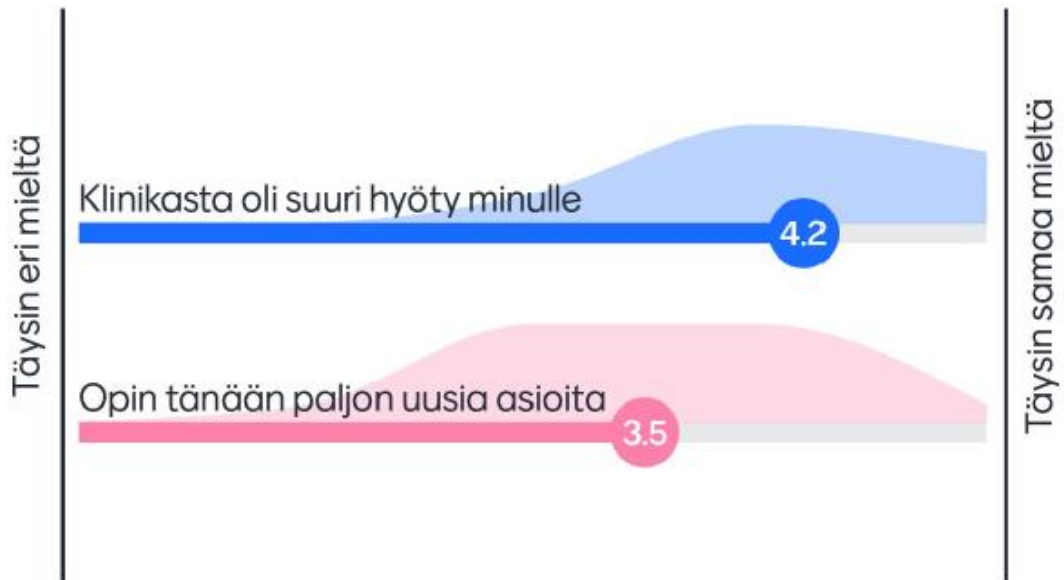
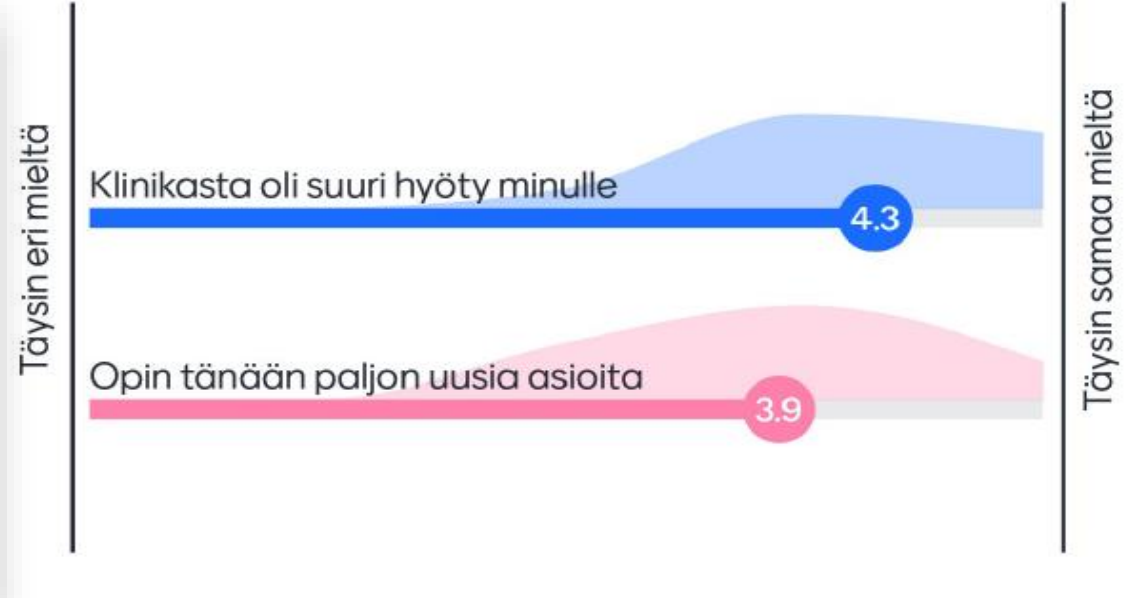
- Toimintaa voidaan ohjata ilmastomyönteiseen suuntaan
- Muutoksella voidaan saada kilpailuetua

1 HIILIJALANJÄLJEN LASKENTA

- Tieto lisääntyy
- Kiinnostus viestii vastuullisuudesta
- Tiedolla voidaan saada kilpailuetua

Klinikat 1-4, Palaute ja kommentit

Arvioi (asteikolla 1-5) seuraavat väittämät oman kokemuksesi perusteella

HIILIVIISAS LIIKETOIMINTA

- Tunnetaan ilmastovaikutukset ja tiedetään, miten niitä voidaan vähentää
- Osataan seurata omien toimintojen vaikutuksia hiilijalanjälkeen
- Hyödynnetään osaamista liiketoiminnassa niin, että siitä saavutetaan kilpailuetua tai muunlaista hyötyä

3

VIESTINTÄ JA BRÄNDÄYS

- Muutoksesta opitaan viestimään
- Hiilijalanjäljen avulla muutetaan brändiä ja haetaan erottuvuutta/näkyvyyttä

2

HIILIJALANJÄLJEN PIENENTÄMINEN, HIILIKÄDENJÄLKI JA HIILIKOMPENSAATIO

- Toimintaa voidaan ohjata ilmastomyönteiseen suuntaan
- Muutoksella voidaan saada kilpailuetua

1

HIILIJALANJÄLJEN LASKENTA

- Tieto lisääntyy
- Kiinnostus viestii vastuullisuudesta
- Tiedolla voidaan saada kilpailuetua

macon

HIILIVIISAS LIIKETOIMINTA OIKEA JÄRJESTYS

HIILIJALANJÄLJEN LASKENTA

Aloitetaan aina ensin omien
päästöjen arvioinnilla

KOMPENSAATIO

Vasta sen jälkeen, kun
pienennyskeinot on käytetty,
mietitään kompensatiota

HIILIJALANJÄLJEN PIENENTÄMINEN

Käytetään järkevät päästöjen
pienennyskeinot

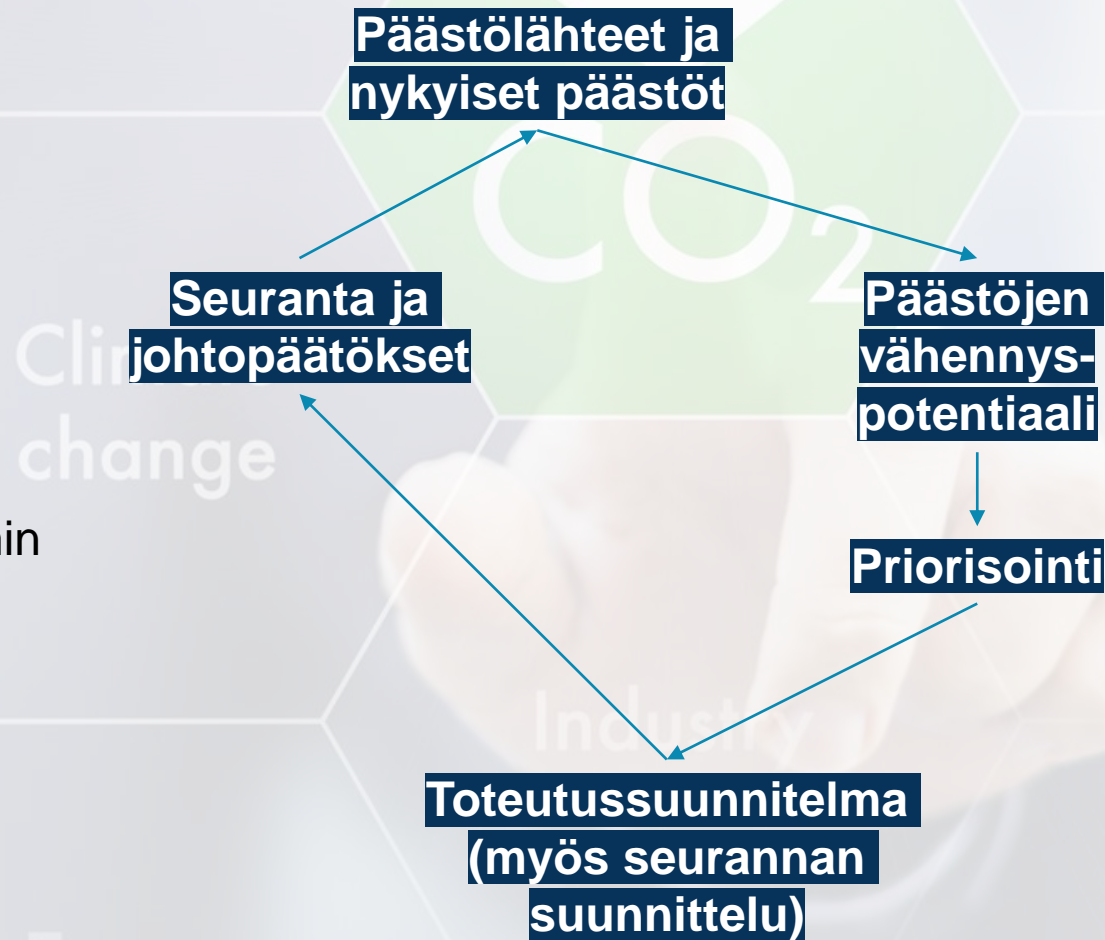
HIILIKÄDENJÄLKI

Todennetaan oman toiminnan
vaikutus asiakkaan päästöjen
vähentämiseksi

CO₂

HIILIJALANJÄLJEN PIENENTÄMINEN

1. Tunnista päästölähteet ja laske niiden merkitys
2. Arvioi päästöjen vähennyspotentiaali
  - Mitkä ovat isoimmat päästölähteet?
  - Voimmeko vaikuttaa niihin ja kuinka paljon?
  - Etsi vertailuarvot (kilpaileva tuote, joku muu verrokki?)
3. Aseta tavoitteet aikajanelle
  - Jaksota järkevästi esim. 5-vuotisjaksoille
  - Aloita niistä, mitkä ovat edullisimpia ja helpoimmin saavutettavissa
  - Ajoita investointeja vaativat toimenpiteet suunnitelman loppuvaiheeseen
4. Tee toteutussuunnitelma
  - Muista myös seurannan suunnittelu
5. Toteuta, seuraa, laske uudelleen, aseta uudet tavoitteet, hyödynnä liiketoiminnassa

HIILIKÄDENJÄLKI

Hiilikädenjälki = Tuotteen, prosessin tai palvelun ilmastohyödyt eli päästöjen vähennyspotentiaali käyttäjälle.

Kun yritys ”tuottaa hiilikädenjälkeä asiakkaalleen”, asiakas pystyy yrityksen tuotetta tai palvelua käyttämällä alentamaan omaa hiilijalanjälkeään.

Haitallisten materiaalien käytön välttäminen

Jätteen vähentäminen

Hiilensidonta ja -varastointi

Tehokkaampi materiaalien tai energian käyttö

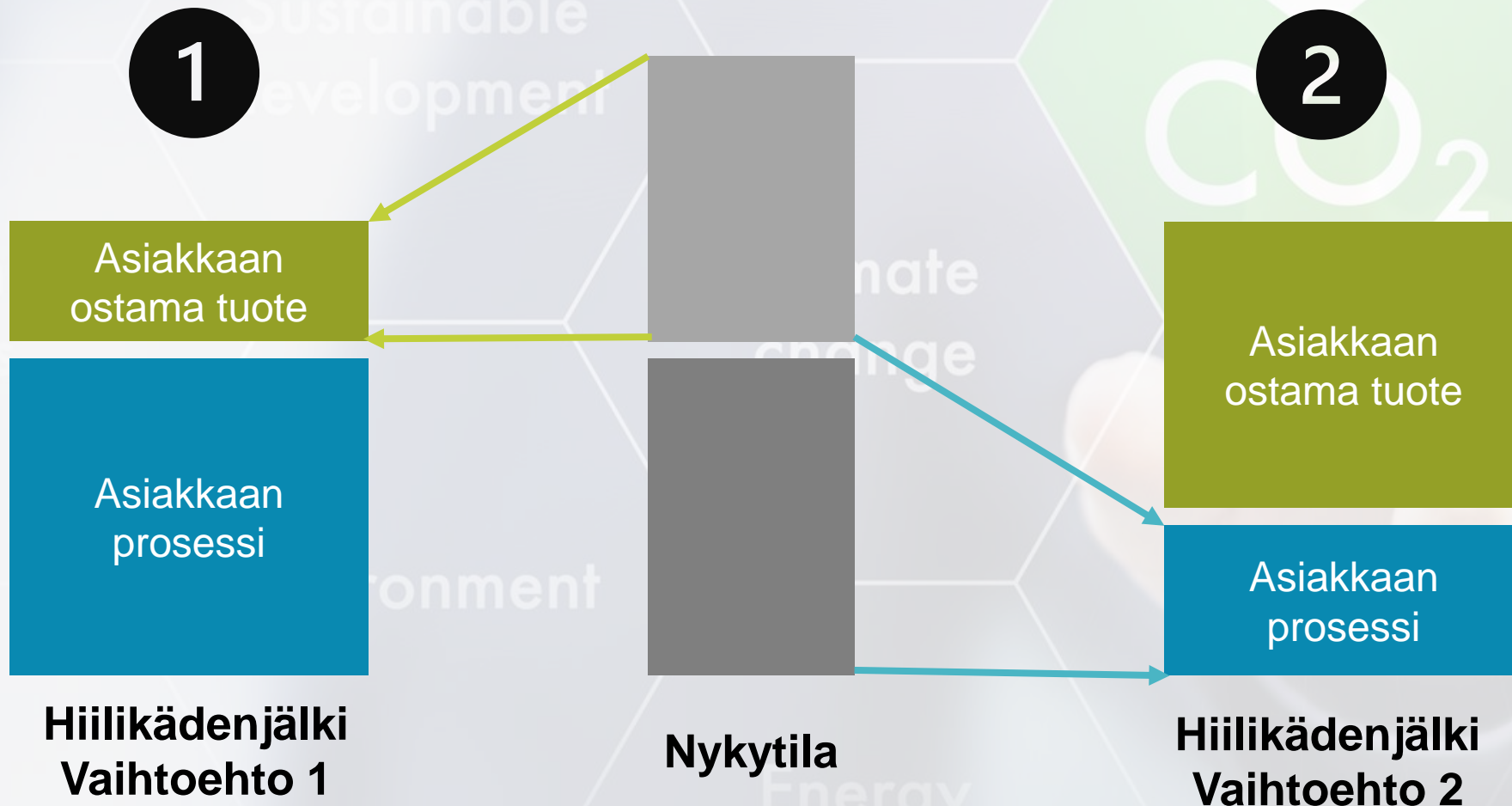
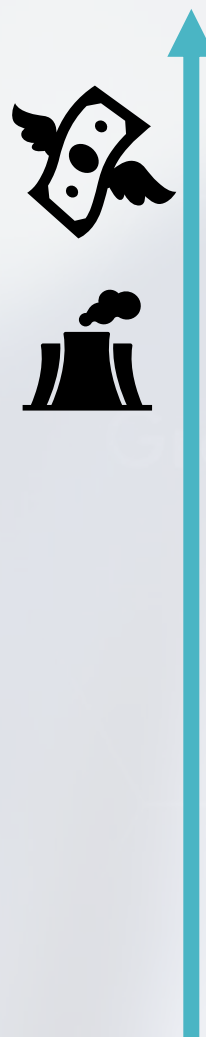

Pitempi käyttöikä tai uusiokäyttö

HIILIKÄDENJÄLKI

Lue lisää:

https://cris.vtt.fi/ws/portalfiles/portal/22508565/Carbon_Handprint_Guide.pdf

HIILIKOMPENSAATIO

Hiilijalanjäljen kompensointi = Päästöjen hyvittäminen investoimalla projektiin, joka vähentää päästöjä tai lisää hiilinieluja

Jotta kompensatio olisi todella ilmastonmuutosta hidastava toimi, sen tulee olla mitattavissa ja sen täytyy olla aidosti lisääistä:

- Esim. avohakkuun jälkeisiä puun istutuksia ei Suomessa yleensä lasketa kompensoivaksi päästövähennystoimeksi, sillä ne ovat lakisääteisiä ja tapahtuisivat kompensatiopalvelusta huolimatta.

1

Päästöjen poistaminen

2

Päästöjen estäminen

3

Vähäpäästöisiin ratkaisuihin sijoittaminen

Luettelo: <https://www.valonia.fi/materiaali/katsaus-paastokompensaatiopalveluihin/>

Klinikka 5: Seuraavaksi

- Alustus teemaan ja edellisen klinikan kertaus, Sanna Taskila, Macon **09:00-09:15**
- Hiiliviisaus yrityksen johtamisessa ja strategiassa, Janne Hietaniemi, Solved **09:15-10:15**
- Tauko
- Työpaja liittyen strategiseen suunnitteluun **10:15-10:45**
- Hiililaskentaan tai pienentämiseen liittyvää neuvontaa
- Kotitehtävä, loppuyhteenveto, palaute **10:45-11:00**

Vierailevat asiantuntijat

Klinikka 1 Outi Törmänen, R-taso Oy: ”Mitä lisäarvoa hiiliviisaus tuo yritykselle?”.

Klinikka 2 Antti Turunen, Keskuskauppakamari:
”Ilmastositoumus”

Klinikka 3 Juha-Matti Katajajuuri, LUKE:
”Hiilijalanjälki ja ympäristövastuullisuus”

Klinikka 4 Antti Ollikainen, Ecoup Oy:
”Hiilikompensaation mahdollisuudet yrityksille”

Klinikka 5 Janne Hietaniemi, Solved Oy: ”Hiiliviisaus osaksi yrityksen strategiaa”.

HIILIVIISAS KLINIKKA 5

KOTITEHTÄVÄ: Vastuullisuusviestintä

1. Onko yrityksessänne tehty viestintäsunnitelma ja/tai markkinointistrategia?
2. Miten viestintä ja markkinointi on yrityksessänne resursoitu: kenen vastuulla se on?
3. Miten ja missä kanavissa yrityksenne viestii ympäristövastuullisuudesta (sisäinen ja ulkoinen viestintä)?
4. Minkälaisia haasteita vastuullisuusviestinnässä on/ mihin haluaisitte apua?

PALAUTE

1. Käy antamassa meille palautetta. Mene selaimella osoitteeseen www.menti.com, käytä koodia **2099 8646** ja vastaa kahteen kysymykseen.
2. Halutessasi voit seuraavalla sivulla jättää myös kysymyksiä, joihin asiantuntijat vastaavat joko kootusti sähköpostilla (kiireelliset asiat) tai seuraavan klinikan yhteydessä

**KIITOS OSALLISTUMISESTASI JA
TERVETULOA MUKAAN SEURAAVAAN KLINIKKAAN
4.5.2021 KLO 9!**